

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

44

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-23-0

2003 11 10

9395458

BRNO 2003

280, -

PŘEHLED VÝZKUMŮ 44

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del Maschio
Na titulním listě:	Středověký hrádek Vratěnin, okr. Znojmo. Foto: Miroslav Bálek
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

© 2003 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Resumé

Tvoříhráz (Bez. Znojmo). „V loukách“. Velaticer/Podolí – Phase der Urnenfelderkultur an der mittleren Donau. Siedlung. Rettungsgrabung.

VĚROVANY (okr. Olomouc)

„Padělky“. Doba bronzová. Sídliště a pohřebiště. Záchranný výzkum.

V měsíci březnu 2002 byl proveden záchranný archeologický výzkum na stavbě VTL plynovodu Klotovice – Rokytice v úseku mezi obcemi Klotovice a Citov, při kterém byly prozkoumány či ovzorkovány 2 desítky archeologických objektů a pozůstatky tří hrobů. Úsek plynovodu s archeologickými nálezy se nacházel v prostoru ploché vyvýšeniny obtékané od západu říčkou Blatou a od východu řekou Moravou. Oba vodní toky jsou v těchto místech od sebe vzdáleny 3 km. Zatímco západní svahy vyvýšeniny zvolna klesají do Blatské nivy, sestup k řece Moravě je daleko strmější. V obou případech je výškový rozdíl mezi nivou a návrším cca 5-6 m.

Nálezy se koncentrovaly na třech místech dotčených stavbou plynovodu.

1. Na západní straně návrší, v polní trati „Lužák“, byly prozkoumány 2 sídlištní objekty datované nečetnou keramikou do mladohradištního období.

2. Druhá lokalita se nachází v západní části polohy „Padělky“, mezi silnicí vedoucí z Tovačova do Dubu nad Moravou a polní cestou směřující z okraje Věrovan jižním směrem ke kříži v polích. Na jižním svahu vyvýšeniny byly odkryty zbytky dvou hrobů, z nichž pouze jeden se podařilo na základě získané keramiky bezpečně datovat do kultury se šňůrovou keramikou. V případě druhého hrobu se dochoval neúplný skelet nedospělého jedince se zbytky spirály zhotovené z tenkého, zeleně patinovaného drátu. Podle charakteru šperku se jedná s největší pravděpodobností o pohřeb ze starší doby bronzové.

3. Zbývající východní část návrší byla osídlena v průběhu téměř celého pravěku. Dokládají to nálezy z období neolitu (LnK a MMK), z doby bronzové (věteřovská skupiny) a z doby halštatské (kultura platěnická). Většina z prozkoumaných objektů představuje běžné sídlištní jámy, jako jsou zásobnice, sklípky, hliníky či kůlové jamky. Stopy opevnění nebyly pozorovány. Pozůstatky jednoho hrobu lze na základě orientace (Z-V) a mělkého uložení spojit s mladohradištním obdobím.

K velmi zajímavému objevu došlo na pokraji Středomoravské nivy, kde byly zachyceny zbytky dřevěné konstrukce,

pravděpodobně mostu, vedoucího kdysi přes dnes již neexistující rameno či původní koryto řeky Moravy. Na dně 35 m širokého koryta byly v pravidelných rozstupech nacházeny zbytky zahrocených dřevěných pilotů (kruhového i pravouhlého průřezu) společně s vodorovnými fošnami. V okolí kůlů se nacházela ložiska černé hlíny s mazanicí, která vizuálně odpovídala výplni některých platěnických objektů z okraje terasy. Ve vybagrované zemině se však našly výhradně zlomky středověké keramiky ze 14. až 15. století.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé

Větrovany (Bez. Olomouc). „Padělky“. Bronzezeit. Siedlung u. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

VYŠKOV (okr. Vyškov)

Hybešova ulice (bývalá Markova cihelna). KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V souvislosti se stavbou bytových jednotek v místech bývalé Markovy cihelny ve Vyškově bylo porušeno sídliště z pozdní doby bronzové, ze kterého se podařilo zdokumentovat 7 objektů. Lokalita se nachází na SV okraji města mezi železniční tratí Brno-Přerov a silnicí Vyškov-Ivanovice na Hané v nadmořské výšce 250 m n. m. V letech 1932-1962 zde probíhaly archeologické výzkumy, které odkryly přes 160 pravěkých a raněstředověkých sídlištních objektů a hrobů. Záchranné akce zde s přestávkami pokračují až dodnes. Jde o velmi bohatou lokalitu s doklady prakticky nepřetržitého osídlení od počátku mladší doby kamenné do období raného středověku. Z objektů zjištěných v r. 2002 lze 3 klasifikovat jako odpadní jámy, 1 zásobní a 2 jako báze kůlových jamek či částí přemístěné kulturní vrstvy. Materiál z objektů dovoluje rámcově zařazení do období popelnicových polí, pouze z obj. 7 pochází zdobené zlomky keramiky umožňující přesnější datování do slezské fáze KLPP. Všechny objekty obsahují podobný materiál, který by svědčil o jejich současnosti.

Zuzana Baarová, Muzeum Vyškovska

Resumé

Vyškov (Bez. Vyškov). Hybešova Straže. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.